

Pamięć o ofiarach zachowana

Przypomnijmy, 4 grudnia – świąteczny dzień w Wieliczce, ma też swoją tragiczną kartę w dziejach miasta. 4 grudnia 1943 roku, naprzeciwko warzelni, na ulicy niegdyś Krzyszkowskiej, dziś Edwarda Dembowskiego, niemieccy okupanci dokonali publicznej egzekucji 10 Polaków przywiezionych z więzienia Montelupich w Krakowie. Był to odwet za śmiertelne postrzelenie volksdeutscha Emanuela Kesslera przez żołnierza AK. Strzał padł podczas próby rozbrojenia Kesslera, który był komendantem straży przemysłowej w kopalni soli. Świadcami publicznej egzekucji w Wieliczce byli górnicy obserwujący całe zajście z okien warzelni. Dla upamiętnienia tej tragedii ufundowano pomnik ku pamięci bohaterom poległym za Ojczyznę w 1943 r. Pamięć o ofiarach tej strasznej zbrodni jest żywa wśród mieszkańców Wieliczki.

W 77. rocznicę tragicznych wydarzeń w Wieliczce staraniem Miasta i Gminy Wieliczka oraz Instytutu Pamięci Narodowej pomnik został odnowiony i na nowo odzyskał swój blask. Projekt ten uzyskał również wsparcie finansowe: Fundacji Rodziny Engelów, Auto Group Luzar oraz Małopolskiego Banku Spółdzielczego w Wieliczce.

- Dzień Świętej Barbary to w górnicych mieście szczególnie święto. Jednakże w 1943 roku życie dopisało też tragiczną kartę obchodów wielickiej Barbórki. Dziękuję wieliczanom za pamięć o niewinnych ofiarach wojennych zmagani. Słowa podziękowania kieruję również do wszystkich osób i instytucji, które włączyły się w projekt odnowy pomnika. - podkreślił burmistrz Wieliczki Artur Kozioł.

W związku z przeprowadzoną odnową pomnika Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Krakowie przeprowadził kwerendę w celu ustalenia personaliów ofiar egzekucji w Wieliczce. Jednakże bardzo wnikliwe badania, m.in. materiałów Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie dotyczących działalności funkcjonariuszy gestapo przy więzieniu Montelupich w okresie II wojny światowej oraz akt postępowań w sprawie egzekucji i rozstrzeliwań na terenie Wieliczki w 1943 roku, nie pozwoliły ustalić nazwisk ofiar z grudnia 1943 r.